

سؤالات تستی:

۴. در کدام شکل از اشکال قیاس، موضوع نتیجه، موضوع صغرا و محمول نتیجه، محمول کبرا است؟ ا ۱۵۹
- ا. اول ب. دوم ج. سوم د. چهارم
۲. در استدلال مقابل چه مغالطه ای رخ داده است؟ «اهل ذوق و ادب خوب می فهمند نامی که برای این مؤسسه پیشنهاد شده است بسیار زیبا و مناسب است.» ا ۱۷۲ (ع: ۱ د: ۱)
- ا. تله گذاری ب. تکرار ج. توسل به جهل د. بستن راه استدلال
۳. عبارت «مرکب تامی که ذاتاً بتواند متصف به صدق و کذب شود» تعریف چیست؟ ج ۱۱۶
- ا. مرکب ب. مفرد ج. قضیه د. قول مرکب تام انشائی
۲. دقیق ترین تعبیر در بیان شرایط منطقی تعریف، کدام یک از موارد زیر است؟ ج ۹۵
- ا. معرف باید جامع افراد باشد ب. معرف باید مانع اغیار باشد
- ج. معرف باید مساوی با معرف باشد د. معرف نباید مبین معرف باشد

سؤالات تشریحی:

۱. دلالت التزامی را با ذکر مثال توضیح دهید. ۶۳
- دلالت لفظ بر لازم معنای خود هنگام دلالت مطابقی آن بر معنای ملزوم است؛ مانند دلالت لفظ «بارندگی زیاد» بر «فراوانی نعمت».

۲. حد ناقص و رسم ناقص را به چه صورت هایی می توان فراهم کرد؟ ۱۰۴

حد ناقص: به دو صورت: ۱. فصل قریب ۲. جنس بعید و فصل قریب
رسم ناقص: به دو صورت: ۱. خاصه ۲. جنس بعید و خاصه.

۳. تعریف به تقسیم را با ذکر مثال تعریف کنید. ۱۰۶

تعریفی که در آن تنها به ذکر تمام یا برخی از اقسام یا اجزای آن بسنده می شود، مثلاً در تعریف آب گفته می شود: ماده ای است که از یک اتم دو عنصر اکسیژن و دو اتم هیدروژن ترکیب یافته است.

۴. ا. استقراء چیست؟ ب. اقسام آن را نام برده و تعریف کنید. ۱۴۹

ا. استقراء: حجتی است که در آن ذهن از قضایای جزئی نتیجه ای کلی استنتاج می کند.

ب. دو قسم دارد: ۱. استقرای تام: بررسی و مطالعه همه افراد یک مجموعه و عرضه حکم کلی. ۲. استقرای ناقص: بررسی موارد معدود و آوردن حکمی کلی که شامل افراد بررسی نشده نیز می شود.

۵. عکس نقیض مخالف قضایای زیر را (به روش متأخران) بنویسید. ۱۴۱

ا. هر انسانی حیوان است ب. بعضی انسان‌ها سفید نیستند

ا. هیچ غیر حیوانی انسان نیست ب بعضی غیر سفیدها انسان‌اند.

۶. «ماده» و «جهت» قضیه را با ذکر مثال تعریف کنید. ۱۲۲

۱. به نحوه ارتباط موضوع و محمول در متن واقع که عبارت است از وجوب، امتناع، امکان ماده قضیه می‌گویند. مانند: ضرورت ثبوت محمول برای موضوع در «خداوند موجود است».

۲. لفظ حاکی از ماده، جهت قضیه نامیده می‌شود مثل «ضرورتاً» در «انسان ضرورتاً حیوان است».

۷. شرایط عمومی قیاس استثنائی را بنویسید. ۱۷۲

۱. کلی بودن یکی از دو مقدمه ۲. مقدمه شرطی به نحو اتفافی نباشد ۳. موجه بودن مقدمه شرطی.

۸. مبادی جدل و دو مورد از ادوات جدل را نام ببرید. ۲۰۳

مبادی: مشهورات و مسلمات. ادوات: ۱. آگاهی از انواع مشهورات ۲. شناخت الفاظ و واژه‌های مختلف علوم و آشنایی با احکام و حالات الفاظ ۳. توانایی و قدرت بر تشخیص مشترکات بین امور متفاوت و جهات افتراق آنها.

۹. مراد از عمود و اعوان - از اجزای خطابه - را توضیح دهید. ۲۰۵

قضایایی که در خطابه به عنوان مقدمه به کار می‌رود و موجب نتیجه‌ای اقناعی می‌شود، عمود نام دارد. مقصود از اعوان، اقوال و افعال و هیأت‌های بیرون از عمود است که برای اقناع و آماده ساختن شنوندگان مؤثر است.